

“Al 92 construïrem el nou campus”

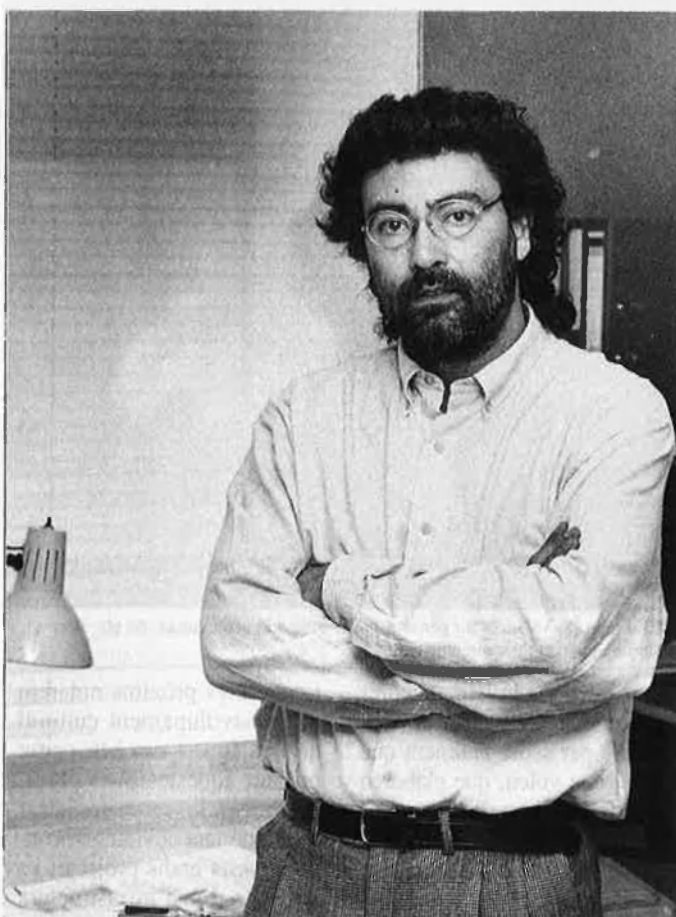
Carles Salvadores, arquitecte del projecte del nou campus de la Universitat de València, va començar a treballar en els gabinets veïnals i, posteriorment, va encarregar-se de l'activitat arquitectònica de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat valenciana.

En quin estat es troba el projecte del nou campus universitari?

—Estem en un procés intern de discussió entre tots. No es fan campus tots els dies, com diu el rector, i com que no és un procés reglat, els usuaris i jo mateix arribarem a acords per matisar les distintes necessitats del campus.

—¿Els serveis d'aquest campus cobriran totes les necessitats de la ciutat, podrà estar a l'altura d'altres universitats americanes i europees?

—Hi ha molta necessitat de crear un nou campus per als estudis de l'àmbit jurídic i econòmics perquè aquests estudiants tenen ara problemes greus d'espai. S'ha previst que el campus absorbesca la demanda de vint a quaranta-mil estudiants i que estiga servit per uns vuit-cents professors. Aquestes xifres tan elevades han plantejat un problema des del començament, i és que produeixen un canvi molt gran en l'escala arquitectònica, i també hi ha una qüestió addicional i és que no és clar quin és el percentatge d'estudiants que tindrà cada titulació. També cal tenir en compte que les titulacions, en tot cas, són inestables i que n'hi ha moltes, d'intermèdies i de noves, que aniran creant-se amb el temps. Per tant, calia una resposta de projecte genèrica, que afrontara una Universitat que ix de l'estructura facultativa per entrar en una nova de departamental: estructura que té unes característiques específiques: els catorze departaments actuals no han de ser immòbils, sinó que el més normal és que es creen

"Els arquitectes no podem ser objectius amb la nostra ciutat, és quasi com el nostre fill".

ARXIU

més departaments, un per cada àrea de coneixement. En l'actualitat, un departament acull diferents àrees, per tant hi haurà un gran canvi que demana una resposta flexible.

—¿Quines seran les dimensions del campus?

—L'estructura general del suport físic per a tots aquests problemes que planteja el campus està dins d'un esquema estàndard. Quant a grandària, per exemple, coincideix amb universitats americanes com la de Columbia, per exemple, que suporta aproximadament 21.000 estudiants.

Una capacitat que es pot atendre bé; i dins d'aquestes dimensions hi ha una estructuració genèrica, és a dir, es planteja que les aules no siguen exclusivament per a estudiants de Dret o d'Econòmiques, sinó per a tots. La Universitat ha de produir un treball de gestió per utilitzar aquesta infraestructura. En conjunt es planteja una sèrie d'edificis claus que ho cobresquen tot; aquests edificis són els aularis, els departaments, i, a més, l'edifici central d'administració i de govern més significatiu, on s'ajuntaran la gestió i el "go-

vern comunitari" del campus, i, per altra banda, un altre element col·lectiu com és la biblioteca, a més d'altres serveis al públic. Des d'un principi en el pla general on hem de treballar hem determinat la necessitat d'ubicar un jardí, una zona verda important, de més de 50.000 m², i sobretot, d'ús mixt, és a dir, perquè l'utilitze tota la Universitat, però també compatible amb la utilització per part del veïnat.

—¿El Pla General d'Ordenació Urbana no els ha plantejat cap conflicte?

—Pel que fa a la normativa, el pla general va ser aprovat l'any 88 amb dos documents complementaris, un d'ells urbanístic, i, a més, un pla especial que va estar aprovat l'any 90. També hi ha un projecte d'urbanització que es concreta en temes infraestructurals, i que va ser aprovat fa uns dies. Tot aquest procés ha donat lloc a decisions molt importants, les determinacions del pla general eren molt restringides i donaven molt poc marge de llibertat, o acceptàvem totes aquelles restriccions o entràvem en un procés de modificacions del pla general, però això hauria representat un gran endarreriment. Pel que fa al pla d'urbanització, o bé acceptàvem que tinguera manteniment municipal i per tant havia de respectar les normatives i els requeriments que els serveis municipals ens demanaven, fet que limitava la capacitat de disseny, de decisions pròpies, o assumíem nosaltres el manteniment del jardí i de la urbanització. Per qüestions òbvies vam decidir que fora el municipi el que n'assumira el manteniment, i per tant estar

una mica a la seua disposició. Aquests elements han tingut molta importància en les decisions finals. En aquests moments discutim projectes i models molt concrets dins de la mateixa universitat, és un procés interessant i molt fraccionat, perquè l'usuari hi té una participació molt concreta. Li expliquem els elements que s'hi construiran i ells es pronuncien sobre la funcionalitat o no funcionalitat dels edificis que li presentem, fa suggerències, tot això s'envia als arquitectes i ells tornen a refer les seues propostes. Aquest procés encara durarà tot l'any i part del següent, segurament a finals d'enguany o principis de l'any vinent es podrà començar a fer obres d'urbanització, sobretot, quan estiga clara la propietat dels terrenys i a partir de l'any 92 —quan s'acabarà tot en tots els llocs—, aquí segurament començarem a construir el nou campus.

—*¿De quina manera i a quines persones es demanen suggeriments per a una obra pública de gran relleu com és el campus en aquest moment?*

—Qualsevol consulta d'aquest tipus significa sempre un gran esforç, i ha d'estar dirigida a aquelles persones que efectivament poden donar-nos claus de com pot funcionar un edifici. Els arquitectes no sabem res de res, vull dir, que nosaltres el que fem és donar una forma molt concreta, organitzativa especialment, ubicació en la ciutat, etc. En definitiva, resollem problemes funcionals. El procés és el mateix que quan construïm un edifici particular, quan se'ns encarrega un projecte, han d'estar molt clares les necessitats reals que n'hi ha. És molt habitual que ens demanen una cosa sense haver-la pensada massa, perquè no tenen molta idea del que és, i per tant és molt important, sobretot en un edifici públic que afecta moltes més

"La gent de València no pensa a posar guapa la seua ciutat, no els importa massa l'arquitectura". RAFA GIL

persones, que hi haja un compromís i els clients facen un esforç per saber realment què és el que volen, que elaboren la primera proposta i que ens la donen per discutir-la. Aquest contacte amb l'usuari és imprescindible. En el cas del campus no és que calgui un procés especial, sinó que hi ha una comissió d'usuaris, és molt aparatós, però és que hi ha molta gent. Sempre, tot arquitecte necessita que hi haja un interlocutor per anar polint les qüestions i per aconseguir un edifici que acompleixa els objectius del que l'encarrega

—*¿Com podem diagnosticar els efectes de dues obres com són l'IVAM i el Palau de la Música?*

—Tant el Palau com l'IVAM són elements que moltes vegades han estat contestats, no com a edificis sinó fins i tot per la seua funció, potser encara és prompte, però estic segur que en els vint o

trenta anys pròxims notarem el desenvolupament cultural que en aquest cas han pogut produir aquestes dues obres. En tot cas, les respostes negatives que tant sovintegen contra aquests grans projectes és per falta d'una infraestructura que haja pogut crear una sensibilitat en la gent. Una de les coses més importants que han passat últimament en aquesta ciutat és que els xiquets vagen a l'IVAM i vegem Tàpies o Picasso, o que puguem escoltar en directe grans figures de la música com Giulinni. Un munt de persones i obres que toquen la ciutat i hi deixen un poc el seu record. Això ja és molt, perquè dona un cos a tot l'amalgama que és la cultura, i que, no immediatament però sí a la llarga, possibilitarà l'interès de molta gent per certes coses que fins ara ni se les havien plantejat, en part, per les moltes dificultats que hi ha hagut fins ara. Totes aquestes co-

ses s'han de fer des d'una mirada allunyada del provincialisme: han de servir per implicar-nos dins d'un circuit internacional, i per deixar de mirar-nos el melic, l'única forma d'estimar el que hi ha dins és tenir clar allò que hi ha fora, és l'única manera d'ubicar universalment la cultura i les aportacions pròpies.

—*¿Per què Carles Salvadores va deixar l'administració?*

—És com tot, hi ha il·lusions que arriben fins a un lloc i quan hi has arribat te'n sorgeixen altres i prens una decisió, bastant personal, no per qüestions d'enfrontament amb ningú ni molt menys, sinó simplement jo pense que havia cobert una etapa i vaig a començar una altra.

—*¿Hi ha un bon moviment d'arquitectes a València en aquest moment, es pot parlar d'una generació de noms com Portacelli, Jiménez, Calatrava, vostè mateix...?*

—A València hi ha hagut fa poc una exposició d'arquitectura valenciana a l'IVAM. Ha estat molt interessant veure-la perquè d'una banda hi ha una identificació amb allò que es fa en l'àmbit europeu i d'una altra banda sí que es troben a faltar mestres reconeguts, cosa que a València no hem tingut mai. Una ciutat com Oporto, amb un gran mestre d'arquitectura contemporània com és Alvaro Sisavieira, ha fet possible que al voltant de la seu d'aquest artista sorgisca gent jove que no fa precisament el que fa ell, sinó que va donant lloc a moltes matisacions entorn d'una arquitectura que naix en un principi de la visió de Sisavieira. A València, lamentablement, no hi ha hagut mai una figura important que poguera unir il·lusions de joves arquitectes. Els nostres coneixements es basen per haver vist i pintat directament molta arquitectura americana i europea.

Lourdes Toledo